

Motion till riksdagen 2025/26:2306

av **Dzenan Cisija (S)**

Metoder för att motverka etnisk diskriminering i arbetslivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över metoder för att motverka etnisk diskriminering i rekrytering och på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svensk arbetsmarknad ska bygga på likabehandling och meritokrati, men forskningen visar entydigt att personer med utländsk bakgrund systematiskt missgynnas redan i det första steget av anställningsprocessen. Institutet för social forskning vid Stockholms universitet har i flera fältextperiment visat att identiska ansökningar med utländskklingande namn får betydligt färre intervjukallelser än ansökningar med svenskklingande namn. Liknande resultat återkommer i rapporter från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), som dessutom påvisar hur denna diskriminering bidrar till en etnisk yrkessegregering där personer med utomeuropeisk bakgrund ofta hänvisas till lågstatusyrken trots fullgod utbildning och erfarenhet. Delegationen för migrationsstudier (Delmi) konstaterar i sin senaste kunskapsöversikt att diskrimineringen är omfattande och återkommande i flera branscher och att frivilliga åtgärder inte har varit tillräckliga för att bryta mönstret.

Trots en stark diskrimineringslagstiftning och tillsyn från Diskrimineringsombudsmannen saknas ett nationellt, systematiskt verktyg för att fortlöpande kartlägga och förebygga denna form av strukturell diskriminering. Korrespondensstudier, där identiska jobbansökningar med olika namn skickas för att mäta arbetsgivares svarsfrekvens, är en internationellt etablerad och rättssäker metod som ger tillförlitlig statistik som inte kan bortförklaras med individuella omständigheter. Regelbundet genomförda, obligatoriska korrespondensstudier med öppet redovisade resultat skulle ge regeringen och arbetsmarknadens parter nödvändig insyn och skapa tydliga incitament för arbetsgivare att förändra sina rekryteringsprocesser.

Sverige har en lång tradition av att värna jämlikhet och motverka diskriminering. För att leva upp till denna tradition och säkerställa en arbetsmarknad där meriter och kompetens, inte namn eller bakgrund, avgör möjligheterna till anställning krävs nu en mer handlingskraftig politik. Ett nationellt program för obligatoriska korrespondensstudier är ett forskningsbaserat och effektivt verktyg som kan identifiera och bryta den strukturella diskriminering som alltför länge har hindrat människor med utländsk bakgrund från att fullt ut delta i arbetslivet.

Dzenan Cisiija (S)